

ул. Нагорная, д.70, с. Тавели,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422160

Тау өсте урамы, 70 йорт, Тауиле авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422160

Тел. (факс): (85563) 2-67-25 e-mail: Tavel.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
24 март, 2022 ел.

Карар
№ 8

2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Тауиле авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны
саклау» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнен гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Тауиле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, **КАРАР БИРӘМ:**

1. “2022-2024 нче елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Тауиле авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм саклау» муниципаль программасын раслау турында.
2. Әлеге карарны Мамадыш муниципаль районының (mamadysh.tatarstan.ru) рәсми сайтында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Тауиле авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

/В.И.Иванов/

Тауиле авыл жирлеге Башкарма
комитетының
24.03.2022 елның 8 санлы карарына
кушымта

2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Тауиле авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау»
муниципаль программасы
ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	“2022-2024 елларда Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тауиле авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау”.
Программаны эшләү өчен нигезләр	2001 елның 25 октябрэндәге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы
Программаның заказчысы	Тауиле авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Тауиле авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль программаның максаты	Жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү, рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау, жирләрнең (туфракларның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм яшәшенең уңай шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.
Муниципаль программаның	Авыл жирлеге территориясендә

бурычлары	жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру, жирләрне инвентаризацияләү.
Муниципаль программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2024
Финанслау чыганаclarы һәм күләме	Финанслау таләп итми
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре	Жирләрден файдалануны тәртипкә салу; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертү; жирләрне нәтижелә файдалану һәм саклау; бозылган жирләрне торгызу; Тауиле авыл жирлегә халкының экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү; салым салу базасын арттыру;.
Программаның кулланылышын контрольдә тоту	Программаның кулланылышын Тауиле авыл жирлегә башкарма комитеты тикшереп тора

1. Программаның эчтәлегә һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Жир-гомуми биосфераның мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: су, урманнар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел диярлек. Шул ук вакытта жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки якын киләчәктә әйләнә — тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы-туфрак жиңерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк. 2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Тауиле авыл жирлегә территориясендә жирләрне куллану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба Программа) жир ресурсларынан нәтижелә һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатләрендә идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәәмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли.

Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжә эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың

бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, ана куллану һәм хужасыз мөнәсәбәт аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен кимүенә китерә.

Жирне саклау жирдән нәтижәле файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Тауиле авыл жирлегенә тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм анда яшәүчеләренә экологик куркынычсыз тормышы проблемалары бүгенге этапта жирләренә саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Авыл жирлеге дәрәжәсендә жирләренә саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Тауиле авыл жирлеге территориясендә төрле файдалану өчен жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территориясендә көтүлекләр һәм печәнлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Печәнлекләр фермер һәм шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан кулланыла.

Жирләренә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты:

- жирләренә экологик системаларны, жирнең хужалык һәм башка төр эшчәнлек алып баруның нигезе булырга сәләтен саклап калуны тәмин итүче ысуллар белән файдалану;

- жирләренә деградияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтыларын булдырмау;

- деградиягә, пычрануга, чүпләнүгә, бозылуга, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләренә яхшырту һәм яңадан торгызуны тәмин итү;

- авыл жирлегендәге жирләренә, экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм тормыш-көн күрешен уңай шартлар белән тәмин итү өчен авыл жирлегенә табигатен саклау һәм реабилитацияләү;;

- арендага (милеккә) бирү максатларында жирләренә системалы рәвештә инвентаризацияләү үткәрү, рациональ файдаланылмый торган жирләренә ачыклау;

- деградияләнергә, бозылуга һәм башка тискәре (зарарлы) йогынтыларга дучар булган жирләренә яхшырту һәм торгызуны тәмин итү;

- жирләренә (туфракның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту;

- әйләнә-тирә мохитне саклау һәм яхшырту, халыкның сәламәтлеген һәм

тормыш эшчэнлеге өчен уңай шартлар тудыру. Задачи программы:

- жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру;
- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;
- жирләрне инвентаризацияләү.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программа чараларын финанслау каралмаган.

4. Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программаны тормышка ашыру Тауиле авыл жирлеге территориясендә элеге программаны тормышка ашыру механизмын регламентлаучы норматив-хокукый акт нигезендә тормышка ашырыла.

Программаны башкаручылар тормышка ашыра:

- программаны тормышка ашыруны норматив-хокукый һәм методик яктан тәмин итү;
- подготовку предложений по объемам и условиям предоставления средств бюджета для реализации Программы;
- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшләрен оештыру;
- жирләрне саклау максатыннан жир биләмәләренә инвентаризация үткәрәләр.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

5. Программаның көтелгән нәтижәләре

Өлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

6. Программаның төп чаралары исемлеге

п/п	Программаны тормышка ашыру буенча чаралар	Финанслау чыганаclarы	Үтәү вакыты	Программа чараларын үтәү өчен жаваплы
1	Гражданнарға жир законнарына аңлатма бирү.	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
2	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
3	Буш һәм рациональ булмаган файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә кертү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
4	Жир кишәрлекләрен үз белдеге белән алу фактларын ачыклау	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
5	Жирләрне инвентаризацияләү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
6	Экологик хәлне шактый начараюга китеерүче жир участокларынан файдалану фактларын ачыклау.	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты